

Metoda razmnoževanja s potaknjenci je razvita za večino drevesnih vrst zmerne pasu. To razmnoževanje je relativno preprosto, z njim je mogoče enostavno razmnožiti večje število genotipov, zato je manjša verjetnost zožanja genskega sklada. Če je delo sistematično in plansko, je mogoče izbor, preverjanje in pridelavo sadik med seboj povezati.

Induciranje cvetenja v kontroliranem okolju in uporaba rastnih hormonov. Klasični načini temeljijo na spodbujanju stresa: s podrezovanjem korenin, obročkanjem, strangulacijo in s podobnim. Pomanjkanje kisika, vode in povečana temperatura navadno pospešujejo cvetenje. Pri nekaterih iglavcih lahko dosežemo povečano cvetenje z uporabo giberelinske kisline.

Pridelovanje haploidnih sadik iz poloidnih kultur. Pri haploidnih sadikah so genske informacije lažje dostopne. Ha-

ploidno tkivo lahko uporabljamo za somatsko hibridizacijo s fuzijo protoplastov.

Somatska embriogeneza omogoča hitro in relativno gospodarno množično razmnoževanje.

In-vitro-tehnike omogočajo številne možnosti, ki so povezane s programom žlahtnenja, kot je hitra množična pridelava zanimivih genotipov, zgodnja in-vitro-selekcija na rezistenco, pomlajevanje starejših dreves (različnih zelenih genotipov) za potrebe klasičnega vegetativnega razmnoževanja, vzgoje haploidnih sadik za potrebe genetike in žlahtnenja, indukcija in selekcija mutantov, ohranjanje genetske variabilnosti, somatska embriogeneza in pridelava umetnega semena, in-vitro-somatska hibridizacija s kulturo protoplastov in prenos genov s tehnologijo rekombinacije DNA.

Lado Eleršek

NAŠI ZASLUŽNI GOZDARJI

GDK: 902.1

Franc Miklitz

Franc MIKLITZ se je rodil 16. aprila 1821 v Čabovi na Moravskem. Po končani gimnaziji je bil pet let praktikant na posestvih kneza Lichtensteina. Leta 1844 se je vpisal na Visoko šolo za kmetijstvo in gozdarstvo v Mariabrunnu in se po končanem študiju zaposlil kot upravitelj veleposesniških gozdov na Koroškem in Štajerskem. Leta 1855 je začel v Tolminu gospodariti v državnih gozdovih. V obdobju 1862–67 je kot nadgozdar deloval v Gorici, nato v Motovunu in Idriji ter se leta 1876 ustalil v Radovljici. Od leta 1887 do upokojitve (1891) je bil nadupravitelj državnih gozdov. Poleg rednega dela je proučeval gozdne insekte in uredil bogato zbirko. V takratnih

avstrijsko-nemških strokovnih časopisih je objavljaval terminološke razprave. Po njem so poimenovani trije insekti. Umrl je v Radovljici, 16. septembra 1893.

Bibliografija: – »Množični pojav lubadarjev na Gorenjskem v letu 1875«. Izvestja Kranjsko-primorskega gozdarskega društva. – »*Tomicus cembrae* – škodljivec macesna«. Ibid.

LIT.: A. Šivic, Franc Miklitz, Gozdarski vestnik 1959, str. 320.

Cvetka Koler